Ankenævnet for Forsikring

Den 3. juni 2015 blev i sag nr. 85941:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har haft pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i Topdanmark Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde dækning ved tab af erhvervsevne efter den 1/1 2011.

Selskabet har ydet midlertidig dækning i perioden fra 1/4 2010 til 1/1 2011, og har anført, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad før den 1/1 2011, hvor hans pensions- og forsikringsordning overgik til et andet selskab.

Selskabet har oplyst, at forsikringen giver ret til udbetaling af halv invalideydelse og halv præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen nedsættes med mellem halvdelen og 2/3 på grund af sygdom eller ulykke. Nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere udbetales hele invalideydelser samt hel præmiefritagelse. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren har desuden indgivet klage over PFA Pension, som overtog hans pensions- og forsikringsordning pr. 1/1 2011. Sagen mod PFA Pension vedrører et afslag på at yde dækning ved tab af erhvervsevne med henvisning til, at klagerens erhvervsevne allerede var nedsat med mindst halvdelen pr. 1/1 2011. Denne klage behandles af nævnet under sagsnummer 87507.

Klageren, der er født i 1973, er uddannet mekaniker og har i en årrække arbejdet som chauffør. Han har siden ungdomsårene haft smerter i ryggen, og den 14/1 2010 indtrådte en forværring med udstråling til benene, hvilket medførte en sygemelding pr. 15/1 2010. Han blev den 10/5 2010 opereret på grund af en diskusprolaps i lænden med nerverodstryk. Efterfølgende oplevede han en bedring af symptomerne med udstråling til benene, men lændesmerterne var uændrede. I løbet af 2011 var han i et kommunalt jobafklaringsforløb, hvor han deltog i tre forskellige virksomhedspraktikker. Hans ugentlige arbejdstid var under 9 timer, og pr. 1/1 2012 blev han tilkendt førtidspension.

I klageskemaet af 25/8 2014 og brev af 19/8 2014 til nævnet har klagerens advokat bl.a. gjort gældende:

> "I januar 2010 under lastbilskørsel får han krampagtige smerter i højre ben og kraftige lænderygsmerter. En MR-scanning viste efterfølgende, at han havde en stor discusprolaps samt discus protusion i lænden. Den 10. maj 2010 blev han opereret herfor på Rygkirurgisk Rygklinik i ...
>
> [Klageren] har siden dagligt haft smerter i lænderyggen, som trækker ned i balderegionen, hvilket fremgår af speciallægeerklæringen fra ... den 18. november 2010. Smerterne er af vekslende intensitet og forværres typisk ved arbejde i foroverbøjet stilling, tunge løft og når han står eller sidder ned for længe ad gangen. Smerterne kan dog også forværres uprovokeret.
>
> [Klageren] er efter operationen blevet arbejdsprøvet i det kommunale regi for at få afdækket hans arbejdsevne.
>
> Han har under arbejdsprøvningen arbejdet på en [værksted], hvilket han måtte opgive, da han fik blod i urinen, hævelser i siden og blev udtrættet.
>
> Derudover har han været i praktik som pædagogmedhjælper i en SFO. Dette forløb var han også nødt til at afbryde før tid, da han blev helt tyk i hovedet af smerter og ved slutningen af arbejdsdagen næsten ikke var i stand til at gå. Han havde desuden svært ved at klare arbejdspresset rent psykisk og blev hurtigt udtrættet.
>
> Endeligt har han også været i praktik ved '...', hvor han skulle fungere som vejleder og daglig rådgiver for de ledige. Under dette praktikophold har [klageren] mulighed for at skifte arbejdsstilling fremgår det af de kommunale akter. Følgende er noteret i det journalnotat i de kommunale akter af 24. august 2010: 'Når [klageren] arbejder, har han skiftevis haft gående, stående og siddende opgaver, mens han har forsøgt at vejlede brugerne i opgaveløsningen. Af og til har han også placeret sig siddende på gulvet, for at komme (i) højde med den genstand der skal arbejdes på. ... fortæller, 'at der ikke er noget der hjælper, [klageren] gør hvad han kan for at aflaste sig selv med forskellige opgaver og arbejdsstillinger, men det hjælper ingenting'. Af samme notat fremgår det, at praktikstedets repræsentant vurderer, 'at der på en god uge er fem-seks fulde arbejdstimer i ham'. [Klageren] må opgive at gennemføre den planlagte praktikperiode, da han bliver for udtrættet og smerteplaget under praktikforløbet.

...
Topdanmarks begrundelse for ikke at yde dækning til [klageren] er, at 'forsikredes gener ikke burde forhindre ham i at udføre et arbejde med vekslende arbejdsstillinger og skånehensyn på mere en halvtid.', jf. brev af 20. juni 2012.

Denne vurdering står i skærende kontrast til resultaterne af udtalelserne fra de praktiksteder, hvor [klageren] har fået sin arbejdsevne afprøvet. Af de udtalelser fremgår det tydeligt, at [klageren] ikke er i nærheden af at være i stand til at arbejde på mere end halv tid på trods af, at man tager hensyn til hans specifikke skånebehov, hvilket er årsagen til, at ... Kommune tilkender ham førtidspension.

Retspraksis viser, at der er en formodning for, at den vurdering af den skadelidtes arbejdsevne, som en kommune foretager i forbindelse med en afgørelse om førtidspension, er korrekt. Der skal således foreligge ganske særlige grunde, før man tilsidesætter kommunens vurdering af den skadelidtes arbejdsevne. Topdanmark har ikke påvist, at der i nærværende sag foreligger sådanne særlige grunde til at tilsidesætte kommunens afgørelse.

Jeg gør derfor gældende, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat med mere end 50 %, og at han dermed er berettiget til udbetaling fra forsikringen.

Med nærværende klage ønsker jeg således, at Topdanmark ændrer deres afgørelse og anerkender, at [klageren] fortsat er berettiget til udbetaling fra Topdanmarks Gruppeerhvervsforsikring, genoptager udbetalingen af invaliderente til [klageren] samt udbetaler den invaliderente, som [klageren] har til gode, da udbetalingerne stoppede i januar 2011."

Selskabet har i brev af 19/9 2014 til nævnet bl.a. anført:

"Da den overordnede aftale med ...banken (tidligere ...bank) ophørte den 1. januar 2011, er det afgørende tidspunkt for vurdering af erhvervsevnetabets størrelse denne dato.

Da det er vores opfattelse, at [klagerens] generelle erhvervsevnetab var mindre end 50% den 1. januar 2011 er hans Gruppeinvaliderente slettet pr. samme dato.
...
Vi bevilligede midlertidig præmiefritagelse og udbetalte Gruppeinvaliderente i perioden fra den 1. april 2010 til den 1. august 2010. Bevillingsbrevet vedlægges som bilag 5.

Den 11. august 2010 modtog vi en ny erklæring til brug for ansøgning om fortsat udbetaling af Gruppeinvaliderente. Om tilstanden beskrev [klageren] at der var smerter i ben og ryg, men at han havde det bedre end før operationen. Erklæringen vedlægges som bilag 6.
...
Af journalen den 7. april 2010 fremgik, at [klageren] første gang i januar 2010 havde oplevet radikulering (nerverodsforstyrrelse) ned af ydersiden på højre ben og på bagsiden hele vejen ned til foden. [Klageren] havde forsøgt med fysioterapi samt træning, men det havde ikke haft nogen positiv effekt på smerterne. [Klageren] var blevet udredt med en røntgen undersøgelse som viste en prolaps. [Klageren] blev grundet prolapsen og smerterne henvist til operation.

Den 10. maj 2010 gennemgik [klageren] en operation, hvor prolapsen i ryggen blev fjernet.

Til 6-ugers kontrol den 23. juni 2010 oplyste [klageren] at han havde det fint, der var fortsat antydningsvis lidt radikulering i højre ben, men slet ikke som før operationen. Der var ingen rygsmerter.

...
I brev af 15. september fik [klageren] bevilliget fortsat præmiefritagelse samt udbetaling fra Gruppeinvaliderenten frem til 1. november 2010.

I erklæring til brug ved ansøgning om fortsat udbetaling af Gruppeinvaliderente underskrevet 14. oktober 2010, stod anført, at der fortsat var smerter, men ikke så meget som før. Erklæringen er vedlagt som bilag 9.

Af lægeattest ved nedsat erhvervsevne fremgik, at [klageren] ikke var i stand til at varetage hans hidtidige arbejde som automekaniker. Lægeattesten er vedlagt som bilag 10.

I opfølgningsplan udfærdiget den 21. september 2010 stod noteret, at '[klageren] fortæller, at det går fremad, men at han har problemer med gener som trækken på ydersiden af højre lår samt smerter fra venstre hofte, Han har været til røntgen, hvor der ikke er noget 'abnormt'. Opfølgningsplanen er vedlagt som bilag 11.

Den 23. november 2010 modtog vi speciallægeerklæring af den 18. november 2010 udfærdiget af speciallæge i reumatologi og intern medicin ... Speciallægeerklæringen er vedlagt som bilag 12.

Af speciallægeerklæringen fremgik, at [klageren] oplyste, at hans aktuelle symptomer var daglig ømhed/smerter i lænderyggen trækkende ned i begge balderregioner, som vekslede i intensiteten. Symptomerne blev forværret ved arbejde i foroverbøjet stilling, tunge løft og når han sad eller stod for længe ad gangen. Der var dog hverken smerteudstråling til ben, føleforstyrrelser, kraftnedsættelse eller sphinchter forstyrrelser.

Videre stod der anført i speciallægeerklæringen, at [klageren] ved behov - hvilket dog var sjældent - tog smertestillende medicin.
...
I brev af 7. december 2010 meddelte vi [klageren], at han fra 1. januar 2010 ikke længere var berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af Gruppeinvaliderente. Begrundelsen herfor var, at Topdanmarks lægekonsulent havde gennemgået hans helbredsoplysninger og vurderet, at hans tilstand var stationær og at hans generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 50%, som var betingelsen for fortsat udbetaling. Brevet er vedlagt som bilag 13.

Den overordnede aftale mellem ...banken og Topdanmark ophørte pr. 1. januar 2011, og ...bankens Gruppeordning blev videreført til PFA - herunder [klagerens] Gruppeinvaliderente, da han ikke opfyldte betingelserne for præmiefritagelse samt fortsat udbetaling.
...
I brev af 20. juni 2012 meddelte vi advokaten, at det var Topdanmarks lægekonsulents vurdering, at der ikke var fremlagt lægelig dokumentation for et erhvervsevnetab på mindst 50% pr. 1. januar 2011, hvorfor forsikringen var overført til PFA. Topdanmarks lægekonsulent havde noteret sig, at [klageren] ikke havde udstrålende smerter til benene, at han havde nedsat bevægelighed i lænden, men at undersøgelsen ellers var normal. Brevet er vedlagt som bilag 15.

I forlængelse af ovenstående besvarelse bad vi om en uvildig medicinsk vurdering fra Videncenter for Helbred og Forsikring. Vurderingen er vedlagt som bilag 16.

Af den medicinske vurdering fra Helbred og Forsikring fremgik, at [klagerens] erhvervsevne pr. 1. januar 2011 ikke var varigt nedsat med 50%, og at Helbred og Forsikring var enige

med den reumatologiske speciallægeerklæring, at der bør være skånehensyn overfor rygbelastende erhverv.

I brev af 2. august 2012 meddelte vi igen advokaten, at vi fastholdte vores tidligere afgørelse om afslag på præmiefritagelse og udbetaling af Gruppeinvaliderente. Brevet er vedlagt som bilag 17.
...
Af journaloversigten den 14. november 2011 fremgik, at [klageren] havde været i arbejdsprøvning som chaufførmedhjælper hos ... i perioden fra den 13. juni 2011 til den 11. juli 2011.

Grundet blandt andet den lange distance fra og til praktikpladsen på samlet 82 km, oplevede [klageren] en væsentlig forværring af hans tilstand.
Dertil oplevede [klageren] et knæk i ryggen, da han ville med at løfte en motorhjelm. Det betød at han måtte være sengeliggende de efterfølgende par dage.

[Klageren] måtte opgive praktikpladsen da han var for smerteplaget og for udtrættet til at denne kunne gennemføres.

Efter to yderligere arbejdsprøvninger blev [klageren] tilkendt førtidspension pr. 1. januar 2012. Journaloversigt fra Jobcenter ... samt førtidspensions-erklæring er vedlagt som bilag 20.
...
Vurdering
...
Sagen har været forelagt for to af Topdanmarks lægekonsulenter, hvoraf den ene har speciale i reumatologi. Begge af Topdanmarks lægekonsulenter ligger vægt på, at det fremgår af speciallægeerklæringen af 18. november 2010, at [klageren] klagede over smerter/ømhed i lænderyggen trækkende ned i balderegionen. Der var ingen symptomer der pegede på nervetryk. Ved den objektive undersøgelse beskriver speciallægen nær normale forhold. Gangen er normal når først kunden har gået nogle skridt, der findes naturlig ar efter operationen, ingen ømhed, god nær normal bevægelighed af lænderyggen, kun let indskrænket. Lændemuskulaturen beskrives uden ømhed og ved undersøgelse af underekstremiteterne er normale forhold, normal fylde af muskulaturen og ingen kraftnedsættelse.

Det bemærkes yderligere, at det af ressourceprofilen den 22. september 2010 fremgår, at [klageren] oplyste, at han ikke længere helt kunne udføre de samme funktioner i hjemmet, nogle af opgaverne havde hans kæreste overtaget. [Klageren] oplyste imidlertid, at han fortsat var i stand til at slå græs, støvsuge og hjælpe til med de almindelige hverdagsting og sørger for at bilen var ok.

Med henvisning til ovenstående er det Topdanmarks lægekonsulenters klare vurdering, at [klageren] ikke havde et generelt erhvervsevnetab på mindst 50% pr. 1. januar 2011.

I overensstemmelse med Topdanmarks lægekonsulenters vurdering, fremgår det ligeledes af den uvildige medicinske vurdering fra Videncenter for Helbred og Forsikring, at det vurderes, at [klagerens] erhvervsevne pr. 1. januar 2011 ikke var varigt nedsat med 50%.

[Klagerens] advokat har i klagen til Ankenævnet gjort gældende, at [klageren] ikke er i nærheden af, at være i stand til at arbejde på mere end halv tid på trods af, at man tager hensyn til hans specifikke skånebehov, hvilket han oplyser også er årsagen til, at ... kommune har tilkendt [klageren] førtidspension.

Vi er ikke enige i, at arbejdsprøvningen dokumenterer, at [klageren] den 1. januar 2011 ikke var i stand til at arbejde på mindst halv tid.

Vi bemærker, at der netop sker en væsentlig forværring af [klagerens] tilstand, da han kommer i arbejdsprøvning hos ... som chaufførmedhjælper. Det er vores klare opfattelse, at arbejdsprøvningen har været uhensigtsmæssig på flere måder og at denne efterfølgende kan have forværret hans tilstand.
...
På trods af ovenstående oplysninger om, at [klageren] ikke kan sidde i en bil ret længe ad gangen grundet at der er skånehensyn i forhold til hans ryg, kan det konstateres, at der fra [klagerens] egen bopæl i ... og til praktikpladsen ... er ca. 41 km bilkørsel hver vej, dvs. at [klageren] samlet kørte ca. 82 km til og fra praktikstedet hver gang (bilag 20 side 10 af 32).

Om arbejdsprøvningen hos ... fremgår det af journaloversigten den 14. november 2011, at '[Klageren] var i praktik ved ... i ... som chauffør medhjælper fra den 13. juni 2011 til den 11. juli 2011. Der lå et ønske fra [klageren] at komme i praktik indenfor ..., da dette er et område som han har evner indenfor og erfaring med. Trods transporttiden mellem ... og ..., valgte vi at sætte praktikken i gang. Allerede efter en halvanden uge den 22. juni 2011 kontaktes ... af [klageren], som giver udtryk for at han er meget smerteplaget og at han er syg af alt det smertestillende medicin, som han har været nødt til at tage for at kunne møde ind i praktikken. Ved samtalen aftales det, at ... skal undersøge om han eventuelt kan blive forflyttet til ... afdelingen, så [klageren] skånes for den lange køretur. [Klageren] giver samtidig udtryk for at han er meget glad for praktikken, han syntes at det er spændende, 'det er jo her jeg gerne vil være', siger [klageren]. Da ... vender tilbage fra ferie en uge senere, kontaktes denne af praktikstedet, som fortæller at [klageren] er for dårlig, han er for smerteplaget og for udtrættet til at praktikken kan gennemføres.

Ved mødet den efterfølgende dag den 6. juli 2011, oplyses ... om følgende: [Klageren] fortæller, at han har fået det væsentlig værre siden vores samtale over telefonen. Han har fået betændelse i bughulen og har blod i urinen, formodentlig fordi at han har presset sig alt, alt for meget. Arbejdsgiver fortæller, at [klageren] forleden ville hjælpe med at løfte en motorhjelm og sagde det knæk i ryggen. Det betød at [klageren] måtte være sengeliggende et par dage. (bilag 20)

På baggrund af ovenstående er det derfor Topdanmarks lægekonsulenters vurdering, at [klagerens] arbejdsprøvning ikke kan tages til indtægt for, at han den 1. januar 2011 ikke var i stand til at varetage et job på mere end halv tid, da de rette skånehensyn ikke var iagttaget.

Konklusion
...
Det fremgår af de lægelige akter i sagen, at [klageren] var opereret med godt resultat på bensmerterne, men det kroniske lænderygbesvær var fortsat tilstede. Med baggrund i hans ryggener var det speciallægens vurdering, at der ville være skånehensyn overfor rygbelastende erhverv. Videre står der beskrevet i de lægelige akter, at der aktuelt ikke vurderes at være behandlingstilbud, da der ikke forventes en bedring ved kirurgisk indgreb.

Dertil fremgår det af en vurdering fra kommunens lægekonsulent, at [klageren] ikke kan vende tilbage til nuværende arbejde, og der for fremtiden vil være behov for et lettere og afvekslende arbejde.

På den baggrund finder vi, at [klagerens] erhvervsevnetab må skønnes at være af varig karakter og at det således er [klagerens] generelle erhvervsevne, der skal bedømmes.

Det er Topdanmarks lægekonsulenters opfattelse - og i overensstemmelse med vurdering fra Helbred og Forsikring - at [klagerens] tilstand var stationær og at [klageren] ikke havde et generelt erhvervsevnetab på mindst 50% pr. 1. januar 2011."

I klagerens advokats brev af 14/10 2014 til nævnet fremgår det bl.a.:

"Til støtte for deres vurdering af klagers erhvervsevne henviser Topdanmark til sagens bilag 16, der er et brev fra Videncenter for Helbred og Forsikring, hvor det såkaldte videncenter konkluderer, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat med 50 % den 1. januar 2011.

Den kortfattede vurdering fra videncenteret indeholder ikke nogen angivelse af grundlaget for vurderingen, der henvises blot til de 'foreliggende oplysninger'. Det er således ikke muligt at vide om videncenteret har inddraget alle de relevante dokumenter i sagen eller udelukkende har baseret sin afgørelse på et uddrag af det materiale, som sagen indeholder.

Derudover indeholder videncenterets afgørelse ikke nogen begrundelse for konklusionen, men blot en beskrivelse af klagers gener uden henvisning til det materiale, som ligger til grund for beskrivelsen, med undtagelse af den sidste bemærkning, som angives at stamme fra den reumatologiske speciallægeerklæring.

Det bemærkes endvidere, at videncenterets erklæring ikke kan betegnes som uvildig, da centerets formål er at yde rådgivning til forsikringsselskaber og pensionskasser. Videncenterets forretningsgrundlag er således netop selskaber som Topdanmark.

Erklæringen fra videncenteret kan således nærmere betegnes som et partsindlæg.

Topdanmark angiver endvidere i svaret, at klager har fået en forværring af dennes ryggener i forbindelse med praktikken hos ... i perioden den 13. juni 2011 til den 11. juli 2011. Klagers erhvervsevne er således blevet nedsat efter den 1. januar 2011 ifølge Topdanmark.

Det beskrives ganske rigtig, at klagers smerter under praktikken hos ... forværres, da han ikke kan holde til at udføre arbejdet. I de øvrige praktikforløb klager deltager i, forværres klagers smerter dog også i forbindelse med, at han arbejder, hvilket er meget naturligt, da hans ryg udsættes for en belastning.

Der er dog intet lægeligt belæg for at konkludere, at der indtræder en permanent forværring af hans varige ryggener, mens han er i praktik for ... Den forværring der finder sted er blot en midlertidig forværring af hans ryggener, da han udsætter sin ryg for belastning i forbindelse med praktikken. Det bemærkes i den forbindelse, at det af speciallægeerklæringen fremlagt som sagens bilag 12 fremgår, at MR-scanningen af klagers ryg viser en stor paramedian højresidig L5/S1 prolaps. Endvidere fremgår det af erklæringen, at hans rygsmerter forværres ved arbejde.

Der er således ikke indtrådt nogen forværring af klagers erhvervsevne efter 1. januar 2011.

I Topdanmarks indlæg gøres det endvidere gældende, at resultatet af praktikken ikke tegner et retvisende billede af klagers erhvervsevne. Hertil skal det bemærkes, at praktikken hos ... blot var en blandt flere praktikforløb, som klager deltog i i forbindelse med arbejdsprøvningen. Resultatet af praktikforløbet hos ... indgår således kun som en mindre del af

det samlede beslutningsgrundlag for kommunens afgørelse om at tildele klager førtidspension.

Dette understøttes af kommunens afgørelse, hvor begrundelsen for tildelingen af førtidspension lyder således: 'Ved afgørelsen er der lagt vægt på udtalelse fra speciallæge i reumatologi. Det fremgår heraf, at du lider af følger efter operation for discusprolaps... Det betyder, at du er meget smertepræget. Det vurderes, at du ikke har nogen arbejdsevne, og at der ikke er udsigt til, at dine funktioner vil bedres, og du vil dermed ikke kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet."

I selskabets brev af 17/11 2014 til nævnet hedder det bl.a.:

"Som dokumentation for [klagerens] tilstand henviser Topdanmarks lægekonsulenter til speciallægeerklæringen af 18. november 2010, hvoraf fremgår, at [klageren] aktuelt oplevede daglig ømhed/smerter i lænderyggen trækkende ned i balderegioner. Symptomerne blev blandt andet forværret hvis han sad for længe. [Klageren] oplevede dog ingen smerteudstråling til ben, ingen føleforstyrrelser, kraftnedsættelse eller sphinchter forstyrrelser. Dertil oplyste [klageren], at han sjældent havde brug for at indtage medicin. (Bilag 11)

Topdanmarks lægekonsulenter hæfter sig i øvrigt ved hele den objektive beskrivelse af [klagerens] tilstand, hvor speciallægen beskriver nær normale forhold.

Slutteligt bemærkes det, at det i speciallægeerklæringen står anført, at [klageren] er opereret med et godt resultat på bensmerterne, men det kroniske lænderygbesvær er fortsat tilstede. Med baggrund i [klagerens] ryggener er der skånehensyn overfor rygbelastende erhverv.

To af Topdanmarks lægekonsulenter - samt Helbred og Forsikring - er således af den klare opfattelse, at [klageren] ikke havde et generelt erhvervsevnetab på mindst 50% pr. 1. januar 2011.
...
Topdanmarks lægekonsulenter bemærker, at [klagerens] skånebehov ikke er blevet iagttaget, da [klageren] har en ryglidelse som forværres ved bilkørsel. Der henvises til speciallægeerklæringen hvoraf fremgår om lidelsen, at den 'debuterede januar 2010. Under lastbilkørsel fik han krampagtige smerter i højre ben, havde besvær med at kunne fortsætte kørslen. Da han kom hjem, hvilede han sig 1 time på sofaen, men skulle så ud og køre på ny. Behandledes med smertestillende medicin, fysioterapi og sengeleje gennem ca. 3 mdr. uden effekt....' (Bilag 11)

Selvom det tidligere har vist sig, at netop bilkørsel udløser voldsomme ryggener og smerter, kommer [klageren] alligevel i arbejdsprøvning over 40 km. fra egen bopæl hos ... som chaufførmedhjælper.

Det er Topdanmarks lægekonsulenters klare opfattelse, at denne form for arbejdsprøvning er et klassisk eksempel på, når skånehensyn ikke bliver iagttaget, og der som følge deraf sker en væsentlig forværring af tilstanden."

Nævnet er blevet forelagt en kopi af sagens lægelige og kommunale akter, og et uddrag af disse gengives i det følgende.

I klagerens sygehusjournal fremgår det bl.a.:

"07.04.2010
ORTOPÆDKIRURGISK AMBULATORIUM
37-årig mand henvises af ..., reumatologisk afd. på baggrund af prolaps. Midt jan. sympt. med radikulering ned i hø. ben på ydersiden og på bagsiden hele vejen end til foden. Konsulteret fysioterapeut og henvist til reumatologisk afd. Startede McKenzie øvelser. Ingen effekt. Har effekt af gabapentin. Udredt med MR-skanning som viser en stor paramedian prolaps L5/S1. Er interesseret i operation.

OBJEKTIVT:
37-årig mand med nat. udseende, virker i god AT. 185 cm. høj, vejer 83 kg med et BMI på 24,2.
Columna er med udrettet lændelordose. Er ikke øm ved direkte tryk. Kan ikke udløse paræstesier herved. Flekterer med en FGA på 40 cm og det udløser radikulære smerter i hø. ben. Kan klare hæl- og tågang. Der er god kraft over ankler, knæ og hofter. Hypersensibilitet lateralt på hø. lår og lidt til diffus fornemmelse lateralt på crus og ned over hele hø. fod.
Gode fodpulse. bevaret patellar- og achillessenereflekser. Bemærker at der er højresidig achillessenerefleks.
MR-skanning viser en stor paramedian højresidig L5/S1 prolaps og en black disk, men med pæn discushøjde. På L4/L5 discus protrusion med pæne pladsforhold.
Der findes indikation for fjernelse af prolapsen. Vi regner med en chance på omkr. 75 for en bedring af bensmerterne, nogen effekt på ryggen. Omkr. ½ % chance for en forværring, 5% chance for recidiv. Det er pt. indstillet på.
...
10.05.2010
OPERATIONSGANGEN

I	generel/lokal anæstesi
foretages	ablatio prolapsus disci intervertebralis col. Lumbalis L5/S1, dx., KABC26

Præoperativt samtale med pt. Fortsat smerter i hø. ben, men alligevel aftagende i forhold til tidl. ønsker imidlertid fortsat operation. Lejres i frøleje. Længdegående incision lige til hø. for midtlinien. Tilsigter periostal frilægning. Sikre sig rette niveau, hvorefter man foretager en partiel hemilaminektomi. Trækker flavum ned. Roden let irriteret. Holdes til side og herunder en let prominerende hård prolaps. Inciderer diskusrummet og fjerner denne. Går diskusrummet efter og fjerner yderligere et større løst stykke. Herefter føles diskusrummet tomt.
...
23.06.2010
ORTOPÆDKIRURGISK AMBULATORIUM
Kommer til 6 ugers kontrol efter prolapsfjernelse. Har det fint. Antydningsvis lidt radikulering i hø. ben men slet ikke som tidligere. Ingen rygsmerter."

I fysioterapeutisk status af 19/8 2010 hedder det bl.a.:

"Han beskriver fremgang, men oplever stadig gener som trækker med på ydersiden af hø. lår. Beskriver konstante smerter fra lænden og smerter i relation til ve. hofte.

Vedr. hans jobmæssige fremtid mener jeg det er urealistisk at han kan forsætte med sit job ved ... Har anbefalet ham letter fysisk arbejde i relation til sin mekaniker udd. uden vagter. Feks. job hos bilsyn eller anden lettere fysisk jobfunktion."

I erklæring af 14/10 2010 til selskabet oplyste klageren, at hans tilstand var forbedret, men at han stadig havde ondt.

I en reumatologisk speciallægeerklæring af 18/11 2010 er det bl.a. anført:

"**Medicin**
Kaps. Dolol 50 mg ved behov, max x 4 dagligt (bruges sjældent).
...
Aktuelle kliniske symptomer
[Klageren] har dagligt ømhed/smerter i lænderyg trækkende ned i begge balderegioner, som veksler i intensitet. Symptomerne forværres ved arbejde i foroverbøjet stilling, tunge løft og når han sidder eller står for længe ad gangen, men kan også forværres uprovokeret. Har det bedst når han går i frisk tempo, har svært ved at angive lindrende faktorer. Af og til natlige opvågninger grundet rygsmerter. Morgenstartbesvær. Ingen smerteudstråling til ben. Ingen føleforstyrrelser, kraftnedsættelse eller sphinchter forstyrrelser.

Aktuelle behandling
Smertestillende medicin (kaps. Dolol) ved behov, bruges sjældent.
Rygtræning 3 gange ugentligt.
...
Objektivt
AT upåvirket. ET middel. Står med ligelig belastning af benene. 'Humper' lidt når han skal i gang efter at have siddet stille, gangen herefter upåfaldende. Sidder lidt uroligt på stolen dog uden at rejse sig under anamneseoptagelsen. Psykisk upåfaldende.
...
Columna thoracolumbalis: Lige bækkenstand. Udrettet lændelordose. Ingen scoliose. Sufficient, reaktionsløs cicatrice. Ingen trykømhed af processus spinosi. Trykømhed distalt for cicatricen over os sacrum. Hæmmet fleksion med Schobers test 10 - 13 cm. Lateral flekterer ve./hø.: 14 cm/16 cm. Hæmmet ekstension. Der angives let ømhed ved maximal fleksion herudover ingen smerter ved bevægelse.
Lumbo-glutealregion:. Ingen myogen ømhed.
...
Vedr. stillede spørgsmål

- Der bedes om at der tages specielt hensyn til følgerne af discusprolaps ved undersøgelsen.
  [Klageren] er opereret med godt resultat på bensmerterne, men det kroniske lænderygbesvær er fortsat til stede.

- Der bedes om en beskrivelse af de helbredsmæssige ressourcer [klageren] har generelt. Uden at vide hvad der menes - har [klageren] ingen begrænsninger i de helbredsmæssige ressourcer udover det, rygproblemerne giver.

- Beskrivelse af de begrænsninger [klageren] har i forhold til arbejdsmarkedet samt om der er udviklingspunkter og/eller behandling udover den allerede iværksatte, der skønnes, at kunne forbedre forsikredes funktionsevne.
  Med baggrund i [klagerens] ryggener er der skånehensyn overfor rygbelastende erhverv. Jeg kan ikke pege på yderligere behandlingstiltag end de allerede iværksatte, der kunne forbedre funktionsevnen."

11. 85941

Det er i en fysioterapeutisk erklæring af 22/2 2011 bl.a. noteret:

"[Klageren] har fortsat stærke smerter, lokalt, refereret og radikulært. [Klageren] angiver konstante dybe smerter i lænden, bilateralt sovende og brændende fornemmelse i baller og hofter samt hø lår og underben. Intermitterende, diffust angivne, føleforstyrrende symptomer i hø lysken og hø udside af lår. [Klageren] oplever konsekvent forværrende, brændende smerter i hø bagside underben samt fod, når han rejser sig fra liggende eller siddende stilling og retter ryggen foreneligt med en obstruktion. Ved den thoracolumbale overgang angives varierende knivskarpe smerter med en følelse af at leddene bliver rykket fra hinanden.

[Klageren] kan ikke angive bevægelser eller stillinger som er varigt smertelindrende, dog angiver han at stående med udrettet lænd/mid-range er bedst, lette bagoverbøjninger hjælper ham til at komme i gang om morgenen, foroverbøjning og siddende stilling giver forværring. [Klageren] har generelt vanskeligt ved at finde hvile og har konstant smerter i lænd og ben. Siddende og liggende stilling giver forværring.
Smerterne er værst nat og morgen. [Klageren] har det bedst ved bevægelse og konstante stillingsskift.

[Klageren] har i en meget kortvarig og enkeltstående tilfælde oplevet total smertelindring i ryggen dog kun få timer, hvilket vurderes som indikation på at konservativ behandling kan give effekt.
...
[Klagerens] prolaps operation har givet ham arvæv som kan være årsag til nogle af hans mekaniske, somatisk refererede og radikulære smertesymptomer, at der er tale om arvæv understøttes af den positive springingstest. Behandlingen herfor er træningsterapi.

De angivne udstrålende velafgrænsede symptomer og somatiske refererede smertesymptomer i lænd og ben, tegn på curve-reversal /Obstruktion ved bevægelse kan desuden være forenelig med en fejlplacering i det artikulære væv i disci intervertebralis samt/eller en rumopfyldende proces med nerverodstryk og følgende radikulære symptomer.

[Klageren] har konstante symptomer som er forværrende i hvile, dette er forenelig med en kemisk/inflammatorisk tilstand som kan have stor betydning for ophelingsprocessen og give forværring ved overbelastning.

Konklusion

[Klageren] har været stabil i fremmøde, han har trænet og været meget deltagende i alt hvad han er blevet præsenteret for. Han er frustreret og vil meget gerne tilbage til arbejdsmarkedet igen. Fysisk er han dog ikke klar.

Det formodes overvejende sandsynlighed at [klageren] vil kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet igen på fuld tid.

Det frarådes at [klageren] får tungt belastende, ensidigt gentaget eller længerevarende siddende, stående eller lignende arbejde. Det anbefales at der er mulighed for variation i arbejdsstillinger som han er selvbestemmende i forhold til både tidsmæssigt og stillingsmæssigt. Omskoling med udgangspunkt i [klagerens] ressourcer og uddannelse tænkes at være relevant."

12. 85941

I journalnotat af 30/3 2011 hedder det bl.a.:

"Opereret for en højresidig L5/S1 prolaps ved undertegnede d. 10.05.10. Havde en god effekt på pt.'s bensymptomer. Gradvist tilkommet tiltagende smerter i lænderyggen med lidt diffus udstråling i begge ben. Føler, at benene bliver trætte. Rygsmerterne er langt det værste. Har også smerter om natten og sover kun ca. 4 timer.
Tager Dolol herfor. Anvender ikke disse fast.
Har prøvet forskelligt optræning bl.a. stabiliserende rygøvelser.
Arbejdsmæssigt er pt. arbejdsløs og har mistet sine sygedagpenge. Man har ikke rigtig ville opstarte en arbejdsprøvning, idet pt. var rygmæssigt uafklaret.
...
Man kunne overveje en 2-niveaus stivgørende operation på pt. Imidlertid kan man være meget i tvivl, om han vil have fremgang herpå. Vi vælger i fællesskab ikke at operere. De kirurgiske muligheder er således udtømte.
Ligeledes mener jeg ikke, at han vil få gavn af intensiv optræning. Således er der kun tilbage at fokusere på de sociale muligheder. Da tilstanden er stationær, vil jeg foreslå en arbejdsprøvning for at afgøre pt.'s arbejdspotentiale.
Han vil ikke kunne klare rygbelastende arbejde men muligvis kunne honorere et ikke rygbelastende arbejde på fuld tid."

I den kommunale journaloversigt fremgår det bl.a.:

"14-11-2011

Opfølgning på virksomhedsplaceringer - herunder beskrivelse af arbejdsevnen
...
Før denne praktik har [klageren] været i afklaring følgende steder:
...
[Klageren] var i praktik ved ... i ... som chauffør medhjælper, fra den 13.06.11 - 11.07.11. Der lå et ønske fra [klageren] om at komme i praktik indenfor ..., da dette er område som han har evner indenfor og erfaring med. Trods transporttiden mellem ... og ..., valgte vi at sætte praktikken i gang. Allerede efter halvanden uge den 22.06.11 kontaktes ... af [klageren], som giver udtryk for at han er meget smerteplaget og at han bliver syg af alt det smertestillende medicin, som han har været nødt til at tage for at kunne møde ind i praktikken. Ved samtalen aftales det, at ... skal undersøge om han eventuelt kan blive forflyttet til ... afdelingen så [klageren] skånes for den lange køretur. [Klageren] giver samtidig udtryk for at han er meget glad for praktikken, han syntes det er spændende, 'det er jo her jeg gerne vil være', siger [klageren]. Da ... vender tilbage fra ferie en uge senere, kontaktes denne af praktikstedet, som fortæller at [klageren] er for dårlig, han er for smerteplaget og for udtrættet til at praktikken kan gennemføres.

Ved mødet den efterfølgende dag den 06.07.11, oplyses ... om følgende. [Klageren] fortæller, at han har fået det væsentligt værre siden vores samtale over telefonen. Han har fået betændelse i bughulen og har blod i urinen, formodentligt fordi at han har presset sig selv alt, alt for meget. Arbejdsgiver fortæller, at [klageren] forleden ville hjælpe med at løfte en motorhjelm og så sagde det knæk i ryggen. Det betød at [klageren] efterfølgende måtte være sengeliggende et par dage. Det beskrives af arbejdspladsen, at [klageren] ofte ses humpende rundt i en lettere foroverbøjet stilling fordi han er så smerteplaget. Køreturen er for hård ved ham, når han møder ind er han allerede udtrættet og stærkt begrænset af smerter og selvom de har forsøgt sig med helt enkle opgaver har det ikke haft nogen effekt. Han har blandt andet kørt bil, ryddet op i bilerne, ryddet op på depotet osv. Der har været siddende, gående og stående opgaver og der har været stor fleksibilitet i opgaveløsningen, uden at

det har hjulpet [klageren]. Arbejdsgiver fortæller, at [klageren] er et meget dejligt menneske at omgås og han ville have passet perfekt ind hos dem, hvis det ikke havde været for [klagerens] helbred. [Klageren] når ved denne praktik ikke længere op i timetallet end otte timer. Ud af de otte timer, er han måske effektiv i de to og så alligevel ikke, da han ofte er sygemeldt efter én arbejdsdag. Dette skal ses i lyset af, at [klageren] i denne praktik kun skal møde ind tre dage om ugen. Efter mødet aftales det herefter at ophøre praktikken, da det vurderes dels fra ...s side og fra arbejdsgivers, at det ikke vil være hensigtsmæssigt for [klageren] at han forflyttes til ... afdelingen, da han fortsat vil være nødt til at fragte sig i bil frem og tilbage i praktikken. En køretur som vil være fysisk hård for [klageren] at gennemføre. [Klageren] er tydeligvis meget berørt af dette, han føler sig vraget og har svært ved at acceptere den situation han er i. Han har ikke selv været klar over, hvor dårligt hans helbred er, før denne praktik blev iværksat og det har været hårdt for ham at gennemleve.

Virksomhedens navn: ... Skolefritidsordning ..., CVR: ...

Herefter aftales det med [klageren], at ... vil finde et nyt praktiksted, mens han kommer ovenpå og ikke længere er plaget af de følgevirkninger som praktikken forårsagede. Herefter taler ... med [klageren] og vi aftaler at starte en praktik op i en skolefritidsordning. Baggrunden for valget lå i, at [klageren] denne gang skulle prøve noget helt andet, end det han har beskæftiget sig med før. Derudover var det begrænset hvilke jobmuligheder der var mulige med de begrænsninger som [klageren] har. Efter opstartsmødet er [klageren] meget positiv, han er åben for at gå ind i rollen som pædagogmedhjælper. Han har selv en datter i den alder og ser frem til at skulle i gang med praktikken. Praktikken påbegyndes den 15.08.11 og efter de to første uger kontaktes ... af [klageren], som er meget berørt og som lyder meget modløs og træt. Han fortæller at han har det meget dårligt psykisk pt. og at arbejdet i SFO'en kun har forværret denne tilstand. Han syntes det er svært at være sammen med børnene og han presses af, at de ikke hører efter hvad han siger. Når han tager fat i det øvrige personale for at sparre om de problematikker som han oplever, svarer de henkastet og han føler ikke rigtigt, at der er nogen der lytter til ham. [Klageren] fortæller, at han bestemt ikke har lyst til at vende tilbage til praktikken, han føler, at han hver dag har fået det dårligere. Han syntes selv at han netop var ved at begynde at acceptere de fysiske smerter, at kunne leve med det, men når han samtidig udfordres kraftigt på det psykiske, er det meget svært. [Klageren] fortæller, at han føler, at 'han er helt nede og bide i græsset', han bryder sig ikke om stedet og han føler sig knækket psykisk. ... får overtalt [klageren] til, at vi holder fast i det allerede planlagte opfølgningsmøde den efterfølgende dag, mest for at få rundet praktikken af og fordi ... vurderer at det er, vigtigt at [klageren] får fortalt arbejdspladsen, hvordan han har oplevet de seneste to uger.
...
[Klageren] har i denne praktik ikke formået at levere et større timeantal end ved den forrige praktik, heller ikke selvom han ikke længere skal køre den lange vej til ... Herefter aftales det at praktikken ophører, hvorefter [klageren] og ... holder et møde om, hvor [klageren] kunne se sig selv henne, da der nu skal etableres en ny praktik.

Efter flere overvejelser, aftales det at der etableres en tredje praktik ved ... Her skal [klageren] fungere som vejleder og daglig rådgiver for de ledige der kommer på projektenheden.

På ... har [klageren] fungeret som daglig vejleder for stedets brugere. Han motiverer og sætter projekter i gang og 'holder brugerne til ilden', som han selv siger. Han har blandt andet været med til at samle en kompressor, sat gips vægge op, assisteret med at lave bænke, med at lave motoren på en knallert, været med til at lave tegninger på et legehus som bagefter skulle bygges, med henblik på videresalg efterfølgende.

Da ... møder [klageren] ved det første opfølgningsmøde fortæller han, at det går rigtig godt med praktikken. Han er meget glad for at være på ..., her føler han at der er brug for ham og han trives rigtig godt med vejlederrollen. Han syntes det er spændende at arbejde med voksne mennesker og han føler også at han bliver set for andet end bare 'en der er sygemeldt'. Da ... møder ham på praktikstedet sidder han foroverbøjet på en stol og støtter sig til et bord med den ene arm, samtidig med at han forsøger at forklare en af brugerne, hvordan han skal skrue på en bestemt maskine. [Klageren] er meget rød i hovedet selvom han sidder helt stille og kun har været på arbejde i en time, det er tydeligt for enhver at han har rigtig mange smerter. ... spørger ham om det er en af de dage og det det svarer [klageren] 'ja' til, men han smiler og siger 'at det er ok, for det er rigtig dejligt at der er nogen der kan få glæde af mig og det jeg kan bidrage med, det er det hele værd'. Han fortæller ved mødet, at han har haft ret ondt de seneste dage. Han forsøger at honorere de opgaver han får stillet og han syntes selv at de ni timer, der er fordelt på tre dage, er mere end rigeligt pt. Det aftales at ... kommer igen om tre uger.

Ved det efterfølgende opfølgningsmøde fortæller [klageren], at han fortsat er rigtig glad for praktikstedet. Der er en god tone kollegaerne imellem og det er dejlig inspirerende at få lov til at motivere andre. [Klageren] fortæller at han er meget plaget af træthed i benene, fordi smerterne i ryggen går i benene på ham. Ofte er han allerede plaget af trætheden i benene om morgenen inden han møder ind på arbejde, fordi ryggen belastes yderligere når han sover om natten. ... fortæller, at de siden sidste opfølgningsmøde har været ved at lave nogle bænke i stand og [klageren] har hjulpet nogle af brugerne med at lave deres scootere. Når [klageren] arbejder, har han skiftevis haft gående, stående og siddende opgaver, mens han har forsøgt at vejlede brugerne i opgaveløsningen. Af og til har han også placeret sig siddende på gulvet, for at komme højde med den genstand der skal arbejdes på. ... fortæller, 'at der ikke er noget der hjælper, [klageren] gør hvad han kan for at aflaste sig selv med forskellige opgaver og arbejdsstillinger, men det hjælper ingenting'. [Klageren] siger, 'at han forsøger at trave nogle ture rundt om bygningen når smerterne er værst, for det kan hjælpe maskineriet lidt hurtigere i gang'. ... roser [klageren] meget, og siger at 'han er rigtig god til at fange brugerne og til at fastholde dem i de opgaver der skal løses, men når alt kommer til alt, så kan [klageren] ikke ret meget. Det er bestemt ikke fordi han ikke gerne vil, men han kan ikke. Han har endnu ikke været i stand til at være her de fulde ni timer om ugen endnu.' ... fortæller, at der har været flere dage, hvor de har været nødt til at sende [klageren] hjem før tid. 'Det er tydeligt at [klageren] forsøger at bide smerterne i sig når han er her, der er dage hvor han bare går stift rundt, fordi hele kroppen er låst af smerter. Han møder altid ind, men et realistisk bud er, at der på en god uge er en fem-seks fulde arbejdstimer i ham', siger ... Vi taler om hvilke muligheder der er for at ændre i opgaverne, så [klageren] kan få prøvet sig selv så meget af som muligt mens han er her. Det aftales herefter at det vil de tænke på frem til den næste opfølgning.

Ved den sidste opfølgning fortæller [klageren] at det fortsat går rigtig godt, på den måde at det går godt med at være i praktikken. Han syntes fortsat at det er meget spændende og udviklende at være på ... Han har siden sidste opfølgning været tovholder på et projekt for ... Han har været på ... sammen med nogle af brugerne for at tegne et legehus som står ved en daginstitution deroppe. Legehuset produceres ikke længere og der skal derfor laves nye tegninger, så de kan få bygget et nyt legehus med henblik på at se, om det er noget man på ... kan producere med henblik på salg. [Klageren] har lavet tegningerne og stået får selve udførslen af projektet. Det har passet [klageren] rigtig godt at være tovholder på et sådant projekt, det er spændende at holde brugerne fast i opgaven, især fordi han ikke selv er i stand til at løse den fysiske dels af opgaverne på et sådant legehus.
'Ser man på det helbredsmæssigt er der fortsat ingen ændringer, han er fortsat meget plaget af smerter og han kan ikke ret meget', som ... udtrykker det. '[Klageren] ligner ofte et

helt s når han møder ind om morgenen, man kan tydeligt se hvor mange smerter han har', siger ... [Klageren] fortæller at han fortsat ikke har været i stand til at gennemføre de fulde ni timer på ugebasis, han kan simpelthen ikke holde til det. [Klageren] fortæller selv, at han meget hurtigt udtrættes i benene, så meget at de nærmest snurrer og så er han nødt til at sidde, gå, eller på anden vis aflaste benene. Smerterne trækker ned i benene og det belaster ham i en sådan grad at han også udtrættes fysisk. Han syntes selv at det sværeste i denne proces er, at acceptere at han ikke længere kan det samme. Han har for nylig villet støvsuge selv derhjemme og efter et halvt værelse måtte han give op. Resten af dagen var ødelagt på grund af opkast og kvalme af de øgede smerter. Det aftales at praktikken ophører som aftalt den 18.11.11

Konsulent vurdering
Det er ...s vurdering at [klageren] har forsøgt at være stabil i alle tre praktiker, men hans helbred har ikke kunnet holde til det. Trods meget skånsomme opgaver og megen hensyntagen er hans fysiske helbred blevet forværret. Han har tydeligvis forsøgt at yde sit bedste i disse praktiker, men hans helbred har ikke kunnet magte opgaven. Han udtrættes af de mange smerter i en sådan grad at han ikke er stand til at løse simple opgaver i ret lang tid af gangen. Når han udtrættes eller ikke lytter til sin krop, reagere han med fysiske symptomer og en væsentligt øget træthed. Han får det fysisk dårligt i form af svimmelhed og opkast. Efter sådanne episoder er han ofte belastet i op til to dage efter. Der er som nævnt forsøgt dels med siddende, stående og gående opgaver uden at det har gjort nogen forskel. Endvidere har det været forsøgt med meget forskelligartede opgaver og megen hensyntagen uden at det hjulpet noget.
Personlig assistance er ikke relevant i [klagerens] tilfælde, da han ikke selv er i stand til at være hovedaktør i opgaveløsningen. Det anses ikke muligt med andre afklaringer, der bedre kan vise [klagerens] arbejdsevne. Disse praktikker viser tydeligt at [klageren] har en væsentlig nedsat arbejdsevne. ... vurderer derfor, at [klageren] ikke er i stand til at varetage et arbejde end ikke på nedsat tid. Det vurderes ikke at en fortsat optræning vil forøge arbejdsevnen."

I afgørelse om førtidspension af 7/12 2011 hedder det bl.a.:

"Ved afgørelsen er der lagt vægt på udtalelse fra speciallæge i reumatologi. Det fremgår heraf, at du lider af følger efter operation for diskusprolaps. Herudover har du degenererede båndskiver flere steder i lænden. Det betyder, at du er meget smertepræget. Det vurderes, at du ikke har nogen arbejdsevne, og at der ikke er udsigt til, at dine funktioner vil bedres, og du vil dermed ikke kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet."

I udtalelse af 19/7 2012 fra Videncenter for Helbred og Forsikring er det bl.a. anført:

"Forsikrede havde allerede i ungdomsårene debut af lænderygbesvær, som over årene udviklede sig til mere vedvarende gener, og han havde måttet opgive forskellige, fysisk belastende jobs pga. rygproblemerne.

Der var januar 2010 debut af snurren og smerter i højre ben, og der blev ved MR-skanning påvist en stor paramedian højresidig L5/S1 prolaps, som forsikrede blev opereret for maj 2010.
Forsikrede havde i efterforløbet fortsat ømhed og smerter i lænderyggen med udstråling til balderegionen i begge sider.
I forbindelse med reumatologisk speciallægeerklæring november 2010 blev der beskrevet forværring af symptomerne ved arbejde i foroverbøjet stilling og ved tunge løft.

Vi vurderer, at det varige erhvervsevnetab pr. 1.1.2011 var mindre end halvdelen og er enige med reumatologen i, at der bør være skånehensyn overfor rygbelastende erhverv."

I forsikringsbetingelserne fremgår det bl.a.:

"Forsikrede har ret til præmiefritagelse og udbetaling af gruppeinvaliderente efter følgende regler:

Midlertidig erhvervsevnetab

Ved midlertidig erhvervsevnetab forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende/hidtidige arbejde.

Ved halv midlertidig erhvervsevnetab forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, er erhvervsevnetabet ikke 1/2.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnetab sker for et begrænset tidsrum.

Når Topdanmark efter reglerne om varigt erhvervsevne tab har foretaget en vurdering af, om forsikrede varigt har mistet erhvervsevnen, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig erhvervsevnetab.

Udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnetab ophører under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag.

Varigt erhvervsevnetab

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt og har sygdomstilstanden stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om hans erhvervsevne varigt er nedsat til 1/2, respektive 2/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag. Vurderingen kan dog foretages på et hvilket som helst tidspunkt, efter tilstanden har stabiliseret sig. Topdanmark kan dog for et begrænset tidsrum - en eller flere gange - udskyde vurderingen af det varige erhvervsevnetab. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnetab.

Præmiefritagelse og udbetaling af gruppeinvaliderente

a. Nedsættes forsikredes erhvervsevne med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, ydes halv præmiefritagelse og der udbetales halv gruppeinvaliderente.

b. Nedsættes forsikredes erhvervsevne med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, ydes fuld præmiefritagelse samt udbetaling af hele gruppeinvaliderenten-
...

4. Hvordan bedømmes erhvervsevnetabet?

a. Nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede ikke længere skønnes i stand til ved egen arbejdsindsats at tjene mere end halvdelen respektive en trediedel af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

b. Bedømmelsen sker under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed. Arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for egnede erhverv.

Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsevnetab ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn.

Ved vurderingen af forsikredes længerevarende tab af erhvervsevnen, foretages derfor et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til omskoling, og erhvervsevnen ikke er nedsat med h.h.v. 1/2 eller 2/3, stopper udbetalingen, også i selve omskolingsperioden. Der tages ikke hensyn til, om forsikrede p.g.a. situationen på arbejdsmarkedet er i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse, og det er således den generelle, og ikke den specifikke erhvervsevne, der skal være nedsat.
Fastsættelsen af graden af erhvervsevnetab sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsevnetabet tages i betragtning.
...
13. Forsikringens ophør

Forsikringsdækningen kan af forsikrede eller af ... opsiges skriftlig til udgangen af et kalenderår. Forsikringen ophører hvis præmien ikke bliver betalt.

Hvis pensionskontoen ophæves, ophører dækningen ved udgangen af det kalenderår, hvori ophævelsen sker.

Hvis indbetalingen til pensionskontoen ophører - eller de skattemæssige indbetalinger er mindre end 1.200 kr. årligt ud over de forsikringspræmier, der hæves på pensionskontoen - ophører forsikringen ved udgangen af det år, hvori indbetalingen ophører/nedsættes.

Dækningen ophører senest ved udgangen af det år, hvori forsikrede fylder 60 år.

Forsikringen ophører, hvis Topdanmark og ... opsiger aftalen overfor hinanden."

Nævnet udtaler

Klageren, der er født i 1973 og uddannet mekaniker, arbejdede som chauffør, da han i januar 2010 blev sygemeldt på grund af lænderygsmerter med udstråling. Han fik konstateret en diskusprolaps med nerverodstryk, hvilken han blev opereret for. Operationen medførte en bedring af udstrålingssymptomerne, men ryggenerne fortsatte. Efter tre arbejdsprøvninger i 2011 blev han pr. 1/1 2012 tilkendt førtidspension.

Selskabet har ydet midlertidig dækning ved tab af erhvervsevne fra den 1/4 til den 1/1 2011, og har anført, at det herefter er klagerens generelle erhvervsevne, der skal vurderes. Selskabet har anført, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med halvdelen eller mere, da pensions- og forsikringsordningen overgik til et andet selskab den 1/1 2011.

I journalnotat af 23/6 2010 efter klagerens rygoperation er anført, at han "Har det fint. Antydningsvis lidt radikulering i hø. ben men slet ikke som tidligere. Ingen rygsmerter". Hertil er der lagt vægt på, at det i fysioterapeutisk status af 19/8 2010 er noteret, at "Han beskriver fremgang, men oplever stadig gener som trækker ned på ydersiden af hø. lår. Beskriver konstante smerter fra lænden og smerter i relation til ve. hofte". Klageren har den 14/10 2010 oplyst til selskabet, at han stadig havde ondt, men at hans tilstand var forbedret.

Af reumatologisk speciallægeerklæring af 18/11 2010 fremgår, at klageren kun sjældent anvender smertestillende medicin, og at der var ømhed/smerter i lænderyggen med vekslende intensitet men "Ingen smerteudstråling til ben. Ingen føleforstyrrelser, kraftnedsættelse eller sphincter forstyrrelser". Speciallægen konkluderede bl.a., at der er "skånehensyn overfor rygbelastende erhverv", og at hun ikke kunne "pege på yderligere behandlingstag end de iværksatte, der kunne forbedre funktionsevne".

I fysioterapeutisk udtalelse af 22/2 2011 er det vurderet, at det "formodes overvejende sandsynligt, at …[klageren] vil kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet igen på fuld tid", men det blev frarådet, at han får "tungt belastende arbejde, ensidigt genstaget eller længerevarende siddende, stående eller lignende arbejde". I ortopædkirurgisk journalnotat den 30/3 2011 bl.a. anført, at han ikke ville "kunne klare rygbelastende arbejde men muligvis honorere et ikke rygbelastende arbejde på fuld tid".

Klageren var fra den 14/6 2011 i 3 virksomhedspraktikker, hvor han ikke formåede at varetage en ugentlig arbejdstid på mere end 8-9 timer inkl. pauser. Han er fra praktikstederne generelt blevet beskrevet som smerteplaget, og det konkluderes, at hans ge-

ner er forværret trods iagttagelse af skånehensyn. Den første arbejdsprøvning på et værksted blandt andet indebar en lang køretid til og fra arbejde.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet har lagt til grund, at klagerens tilstand i november 2010 var stabiliseret således, at spørgsmålet om dækning ved tab af erhvervsevne skulle vurderes i forhold til den generelle erhvervsevne.

Under hensyntagen til navnlig de lægelige oplysninger og oplysningerne om arbejdsprøvningerne finder nævnet det ikke bevist, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen før den 1/1 2011. Nævnet bemærker i denne forbindelse, at arbejdsprøvningerne i 2011 ses at have forværret klagerens smertegener i forhold til tilstanden i november 2010.

Nævnet kan på denne baggrund ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser efter forsikringen overgik til et andet selskab den 1/1 2011.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand